

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Technikum nr 1

ul. Łukasińskiego 8

22-400 Zamość

Podstawy prawne Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Regulacje prawne wprowadzające doradztwo zawodowe do szkół oraz określające zasady udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004, Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych(Dz. U. z 2013 poz. 199),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach(Dz. U. z 2013 r. poz. 532),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001, Nr 61 poz. 624 z późniejszymi zmianami),
- Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000 r. jako jedno z 6 głównych założeń wymienia zalecenie dotyczące profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej,
- Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 maja 2004 roku – 9286/04 to najważniejszy jak do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego: „wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”.
- Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003 roku jako jeden z priorytetów uznaje „tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwoju zasobów doradczych”.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 r. w sprawie standardów usług rynku pracy.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r (z późn. zm.) w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy

kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków.

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i pracy z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu oraz przygotowania zawodowego w miejscu pracy.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów szkoleń oraz wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 października 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium i dodatku aktywizacyjnego.
- Nowelizacja Ustawy z dnia 1 lutego 2009 r. (Dz. U. z 2009 r., Nr 6, poz. 33) mówiąca o zwiększeniu zakresu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i ich motywacji do uczestnictwa w działaniach aktywizujących, zintegrowaniu działań powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej, ograniczeniu zbędnych procedur biurokratycznych związanych z obsługą klientów urzędów pracy, a także o usprawnieniu komunikacji z klientami, ułatwianiu działania agencji zatrudnienia, w tym agencji zatrudnienia z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz o zmianach w zakresie gospodarowania Funduszem Pracy.
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. , art. 109.1.pkt 7
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 marca 2017r. w sprawie ramowych planów nauczania dla szkół publicznych (Dz.U. z 2017r., poz.703)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach – Dz.U. z 2017r. , poz.1591)

Zadania i cele Wewnętrzno-szkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Technikum nr 1

A. Główny cel realizacji doradztwa zawodowego w technikum

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w technikum jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Cele wyrażone są w zadaniach realizowanych w całym cyklu kształcenia, podzielonym na trzy etapy:

I etap - Jaki jestem? - realizowany w pierwszym okresie nauki w szkole. Umożliwia uczniom zapoznanie się z wybranym profilem, klasyfikacją zawodów odpowiadającą tym profilom oraz drogą uzyskiwania kwalifikacji zawodowych. Celem jest stworzenie uczniom warunków do lepszego poznania siebie i odpowiedzi m.in. na pytania:

- Co najbardziej lubię robić?
- Jakie są moje mocne i słabe strony?
- Co mnie pasjonuje?
- W jakich dziedzinach życia czuję się najlepiej?
- Jak radzić sobie ze stresem?

II etap - Kim będę?

- obejmuje okres nauki odpowiadający połowie cyklu kształcenia, w którym uczeń poznaje swoje możliwości, określa słabe i mocne strony, predyspozycje, preferencje zawodowe i w oparciu o tę wiedzę dokonuje świadomego wyboru co do dalszej nauki. Celem jest uzyskanie przez uczniów odpowiedzi na pytania:

- W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości?
- Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący?
- Co według mnie znaczy interesująca praca?
- Jakie warunki musi spełniać taka praca?

III etap - Co zrobię? -obejmuje końcowy okres nauki w szkole i polega na sprecyzowaniu ścieżki kształcenia, w celu uzyskania kwalifikacji zawodowych. Uczniowie powinni znaleźć odpowiedzi m.in. na pytania:

- Czy będę kontynuować naukę po ukończeniu szkoły?
- Jaką wybrać szkołę?
- A może założę własną firmę?
- Gdzie mogę uzyskać pomoc?
- Jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej?

B. Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w technikum są kierowane do trzech grup adresatów;

- uczniów
- rodziców
- nauczycieli, wychowawców, specjalistów.

Działania kierowane do uczniów Technikum nr 1 obejmują:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych tematycznie związanych z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych;
- przygotowanie uczniów do olimpiad i konkursów dotyczących kariery zawodowej;
- realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- angażowanie w organizację uroczystości i imprez szkolnych;
- promowanie idei wolontariatu;
- angażowanie w działania na rzecz promocji szkoły;
- organizowanie spotkań rekrutacyjnych z przedstawicielami firm gotowych zatrudniać uczniów i absolwentów;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych i targach dotyczących rynku pracy;

- udostępnianie materiałów multimedialnych ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym;
- pomoc w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD) przez uczniów.

Działania kierowane do rodziców uczniów Technikum nr 1 obejmują:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- informowanie o targach pracy;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (m.in. przez: stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik);

Działania kierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów Technikum nr 1 obejmują:

- umożliwienie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji koleżeńskich;
- przedstawianie działań WSDZ na posiedzeniach rady pedagogicznej;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań z doradztwa zawodowego.

C. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W technikum w realizację zadań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, bibliotekarz, specjaliści (m.in.: pedagog, doradca zawodowy, pielęgniarka szkolna).

Dyrektor:

- Odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- Współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- Wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- Zapewnia warunki do realizacji doradztwa zawodowego w szkole;

Doradca zawodowy:

- Określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- Pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- Prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- Prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- Wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- Gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z doradztwem zawodowym;
- Współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym;
- Planuje, koordynuje i prowadzi ewaluację związaną z doradztwem zawodowym;
- Współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami rynku pracy w celu realizacji doradztwa zawodowego;
- Wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ.

Wychowawcy:

- Określają mocne i słabe strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- Eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- Realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;

- Wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielić wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- Współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej;
- Współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;

Nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych):

- Określają mocne i słabe strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- Eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- Współpracują z wychowawcami w zakresie realizowania zajęć z doradztwa zawodowego;
- Przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych;
- Prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe;
- Współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;

Specjaliści:

- Określają mocne i słabe strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- Włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia;
- Włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- Współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;

Inne osoby zatrudnione w szkole:

- Współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;

- Udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- Organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków adekwatnych do zawodów wybranych przez uczniów.

D. Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny.

Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:

- Biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów i rodziców (materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności, itp.);
- Sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (regały, stojaki);
- Materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze itp.;
- Materiały biurowe niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

E. Sojusznicy

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (PPP):

- Diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- Prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- Prowadzenie dla pracowników szkoły szkoleniowych rad pedagogicznych;

Ochotnicze Hufce Pracy (OHP): centra edukacji i pracy młodzieży, młodzieżowe biura pracy, mobilne centra informacji zawodowej:

- Diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych;
- Udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- Gromadzenie i udostępnianie ofert pracy;
- Organizowanie targów pracy;
- Organizowanie szkoleń zawodowych dla uczniów.

Urzędy pracy, centra informacji zawodowej i planowania kariery zawodowej:

- Udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- Diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych;
- Udzielanie uczniom porad i konsultacji;
- Udzielanie porad dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES);
- Udostępnianie informacji na temat ofert pracy w kraju i za granicą.

Pracodawcy:

- Współorganizowanie praktyk zawodowych dla uczniów;
- Współorganizowanie konkursów zawodowych;
- Włączanie się w modyfikowanie programów nauczania;
- Organizowanie staży zawodowych dla uczniów;
- Zatrudnianie absolwentów
- Sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową i bazę dydaktyczną szkoły;
- Współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

F. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Za monitoring odpowiada doradca zawodowy. Rada pedagogiczna, rodzice uczniów są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole. Działanie to ma charakter informacyjny, a także promujący szkołę i pracę doradcy zawodowego oraz osób zaangażowanych w zadania z zakresu doradztwa zawodowego.